

SERIE DE AUTOR

MIÉVILLE

, CHINA
MIEVILLE

REGELE ȘOBOLAN

Traducere din limba engleză și note
de Mircea Pricăjan

PALADIN

Lui Max

Mulțumiri

Le mulțumesc tuturor celor care au citit în manuscris acest roman. Toată dragostea și recunoștința se îndreaptă spre mama mea, Claudia, pentru tot sprijinul pe care mi l-a oferit mereu, și spre sora mea Jemima, pentru sfaturile pe care mi le-a dat.

Iubirea mea profundă și mulțumiri pentru tot, desigur, Emmei.

Mulțumiri din suflet lui Max Schaefer, care a făcut neprețuite comentarii critice, a transcris textul la calculator și mi-a arătat toată prietenia în cursul unui an, în mare parte, trist.

Mulțumirile nu vor fi niciodată suficiente pentru Mic Cheetham. Sunt incredibil de norocos să o am de partea mea. Mulțumiri, de asemenea, întregului personal de la editura Macmillan, în mod special redactorului meu Peter Lavery.

Le sunt îndatorat prea multor scriitori și graficieni pentru a-i putea menționa aici, însă le port un respect deosebit lui Two Fingers și James T. Kirk pentru romanul lor intitulat *Junglist*. Ei au deschis drumul. Multe mulțumiri, de asemenea, lui Iain Sinclair, pentru generozitatea de a-mi permite să păstrez metafora pe care i-am furat-o în mod întâmplător. Jake Pilikian mi-a schimbat viața făcându-mi cunoștință cu muzica *drum and bass*. Recunoștință veșnică tuturor DJ-ilor și muzicienilor care mi-au oferit coloana sonoră. Respect nemărginit și mulțumiri îndeosebi lui A Guy Called Gerald pentru sublima piesă *Gloc*: veche, acum, dar încă cea mai zdrobitoare demonstrație de *guerrilla bass* înregistrată vreodată pe-un disc de vinil. Derulare de la capăt.

CEVA ANUME DIN LONDRA...

TEK 9

Mă pot strecura printre clădiri prin spații pe care voi nici nu le puteți vedea. Pot merge în spatele vostru atât de aproape, încât respirația mea vă încrețește pielea de pe ceafă, iar voi nu mă simțiți. Aud contracțiile mușchilor voștri oculari, atunci când vi se dilată pupilele. Mă pot hrăni cu mizeria voastră și pot locui în casa voastră și pot dormi sub patul vostru, iar voi nu știți asta nicio clipă, decât dacă vreau eu să știți.

Pot urca deasupra străzilor. Toate dimensiunile orașului îmi sunt deschise. Pereții voștri sunt și pereții mei, la fel și tavanele, și podelele.

Vântul îmi flutură mantaua cu un foșnet ca de rufe întinse la uscat. O mie de zgârieturi pe brațele mele zbârnâie electric atunci când mă cațăr pe acoperișuri și umblu prin crângul de hornuri pitice. Am de lucru în noaptea asta.

Mă scurg ca mercurul peste marginea unei clădiri și alunec pe burlane spre alee, cincisprezece metri mai jos. Mă furizez neauzit printre mormane de gunoi în lumina sepia a felinarelor și ridic capacele de canal fără cel mai mic zgomot.

Acum sunt în întuneric, dar eu tot pot să văd. Aud gălgâitul apei prin tunele. Stau până la mijloc în dejecțiile voastre, simt cum mă trag în jos, le simt mirosul. Știu care e drumul prin pasajele acestea.

Mă îndrept spre nord, scufundat în torent, înaintând anevoie, ținându-mă de pereți și de tavan. Viețuitoarele se feresc din calea mea, târându-se șerpește. Străbat coridoarele întunecate

fără pic de ezitare. A plouat în reprize, însă toată apa din Londra pare în noaptea asta că nu mai are răbdare să ajungă la destinație. Albiile subterane de cărămidă sunt inundate. Mă las sub apă și înot în întunericul scârbos până când vine momentul să ies la suprafață și să urc din adâncuri, ud learcă. Calc din nou, fără zgomot, pe caldarâm.

Înainte se înalță clădirea din cărămidă roșie care reprezintă destinația mea. Un monolit mare și întunecat, punctat de pătrate irelevante de lumină. Un licăr din umbra streșinii îmi reține atenția. Dau colțul clădirii și înaintez precaut. Acum merg mai încet. Pe geamul spre care mă îndrept ies sunete de televizor și miros de mâncare. Acum zgreațăn la acel geam cu unghiile mele lungi, zgârii, un sunet ca de porumbel sau rămurică, un sunet ademenitor, momeala.

Partea întâi
Sticlă

Unu

Trenurile care intră în Londra sosesc aidoma unor corăbii care plutesc peste acoperișuri. Trec printre turnurile care se înalță spre cer precum niște bestii marine cu gât lung și printre uriașele rezervoare de combustibil care lăncezesc între buruieni asemenea unor balene. În adâncuri sunt șiruri de magazinașe și francize obscure, cafenele scojite și ateliere individuale pitite sub arcadele peste care trec trenurile. Graffiti colorate și complicate împodobesc toți pereții. Geamurile de la etajele superioare sunt atât de aproape, încât pasagerii pot trage cu ochiul înăuntru, în birouri mici și goale, și pe rafturile magazinelor. Pot desluși contururile calendarelor comerciale și ale afișierelor de pe pereți.

Acolo, în pusta lăbărțată dintre suburbii și centru, se desfășoară ritmurile Londrei.

Treptat, străzile se largesc și numele magazinelor și cafenelelor devin mai familiare, străzile principale sunt mai curate, traficul e mai greu, iar orașul urcă pentru a întâmpina șinele.

La capătul unei zile de octombrie, un tren urma acest traseu spre King's Cross. În câmp deschis, înainta pe deasupra pustietăților din nordul Londrei; orașul creștea întruna sub el pe măsură ce se apropia de Holloway Road. Oamenii de jos îl ignorau cu desăvârșire. Doar copiii ridicau

privirea, stârniți de zdrăngănitul lui metalic, iar unii dintre cei foarte tineri arătau cu degetul. Când mai avea puțin până la gară, trenul coborî sub nivelul acoperișurilor.

În vagon erau puțini oameni care să vadă cum se înalță în jurul lor clădirile de cărămidă. Cerul dispăru deasupra geamurilor. Un nor de porumbei se ridică dintr-un loc ascuns, de lângă șine, și porni spre răsărit.

Acea vâltoare de aripi și corpuri distrase atenția unui tânăr voinic din spatele compartimentului. Înceerca de o vreme să nu se uite insistent la femeia din fața lui. Îmbibate cu balsam, buclele ei strânse fuseseră împlânzite și acum părul îi cădea în șuvițe spiralete asemenea unor șerpișori. Fâlfâitul păsărilor întrerupse ocheadele furișe ale tânărului; își prefiră în schimb degetele prin propriul păr tuns scurt.

Trenul era acum sub nivelul caselor. Străbătea defileul adânc, săpat în oraș, ca și când cimentul de sub șine s-ar fi erodat de-a lungul anilor din cauza trecerii lui. Saul Garmond aruncă iarăși o otheadă femeii din fața sa, după care își îndreptă atenția spre geamuri. Lumina din vagon le transformase în oglinzi și acum el își studia propria reflexie, propria față puhavă. Dincolo de chipul lui se întrevedea un strat de cărămizi, iar dincolo de acesta, pivnițele caselor care se înălțau de ambele părți aidoma versanților stâncoși ai unor munți.

Trecuseră multe zile de când Saul nu mai fusese în oraș.

Fiecare trosnet al șinelor îl aducea mai aproape de casă. Închise ochii.

Afară, falia prin care treceau șinele se lărgise treptat, pe măsură ce se apropia gara. Zidurile din ambele părți erau punctate de firide întunecate, peșteri mici, pline de gunoaie, la câțiva metri de șine. Siluetele macaralelor se arcuiau deasupra liniei orizontului. Zidurile care flancau trenul se îndepărtară. Șinele se desfăcură și ele în evantai când trenul încetini și intra încet în King's Cross.

Călătorii se ridicară în picioare. Saul își aruncă geanta pe umăr și coborî din vagon cu pași târșâiți. Aerul rece ca gheața umplea clădirea gării, până sus la tavanele boltite. Frigul îl luă prin surprindere. Saul se grăbi prin clădiri, prin mulțimi, croindu-și drum printre grupuri de oameni. Mai avea încă puțin de călătorit. Porni spre metrou.

Simțea prezența oamenilor în jurul lui. După zile bune petrecute într-un cort pe coasta din Suffolk, greutatea a zece milioane de oameni atât de aproape de el părea că face aerul să vibreze. Metroul era plin de culori țipătoare și de piele expusă vederii — oamenii se îndreptau spre cluburi și petreceri.

Probabil că tatăl lui îl aștepta. Știa că se întoarce și în mod sigur avea să facă un mic efort de a-l întâmpina cum se cuvine, renunțând la obișnuita lui seară la pub. Lui Saul deja îi dispăcea asta. Se simțea stingher și nerecunoscător, dar disprețuia încercările șovăielnice de comunicare ale tatălui său. Era mai fericit atunci când se evitau reciproc. Era mai ușor să fii posac; și părea un lucru mai sincer.

Pe când metroul ieși valvârtej din tunelele Liniei Jubilee era deja întuneric. Saul cunoștea drumul. Bezna transforma mizeriile din spatele lui Finchley Road într-un ținut al nimănui abia întrezărit, însă el putea completa din memorie detaliile pe care nu le vedea, până la inscripții și graffiti. Burner. Nax. Coma. Cunoștea numele micilor rebeli întrepizi mânuitori de markere și știa pe unde umblaseră aceștia.

Turnul grandios al cinematografului Gaumont State urca spre cer în stânga sa, bizar monument totalitarist printre băcăniile de rând și maghernițele de pe Kilburn High Road. Saul simțea frigul prin ferestre și, pe când trenul se apropia de gara Willesden, își înfășură haina în jurul corpului. Numărul călătorilor se împușinase. Când coborî din vagon, lăsă doar câțiva în urma sa.

În fața gării se cuprinse cu brațele, de frig. Aerul mirosea vag a fum de la vreun foc aprins în aer liber, cineva își curăța locul. Saul porni pe deal în jos, către bibliotecă.

Se opri la un fast-food cât să-și ia ceva de mâncare și mănca din mers, mișcându-se încet pentru a nu scăpa pe haine sos de soia și legume. Îi părea rău că soarele apuse-se. Willesden beneficia de apusuri spectaculoase. Într-o astfel de zi, când norii erau puțini, clădirile scunde lăsau lumina să inunde străzile, să se reverse în cele mai nebănuite unghere; ferestrele aflate față în față făceau razele să călătorească neîncetat de la una la cealaltă și trimiteau lumina pieziș în direcții imprevizibile; șirurile nesfârșite de clădiri din cărămidă radiau ca luminate dinăuntru.

Saul coti pe străzile lăturalnice. Le urmă traseul sinuos prin frig până când îi apărură în cale locuința tatălui lui. Teragon Mansions era un bloc urât, în stil victorian, pătrășos și cu un aspect amenințător în pofida micimii sale. În față avea o grădinuță: o fâșie de pământ năpădită de vegetație sălbatică, frecventată doar de căței. Tatăl lui locuia la etajul superior. Saul ridică privirea și văzu că becurile erau aprinse. Urcă scările și intră, aruncând priviri în bezna tușurilor și-a buruienilor din ambele părți.

Ignoră liftul uriaș cu ușa lui din plasă de oțel, nedorind ca huruitul să-i anunțe sosirea. Folosi scările și descuie încet ușa de la apartamentul tatălui său.

Înăuntru era un frig crâncen.

Saul rămase în hol și trase cu urechea. Din spatele ușii de la camera de zi auzea televizorul. Așteptă, însă tatăl lui nu scoase niciun sunet. Se cutremură și se uită în jur.

Știa că ar trebui să intre și să-și trezească tatăl din somn, și ajunsese chiar până la ușă, aproape s-o atingă. Dar se opri și își îndreptă privirea spre propria sa cameră. Cu un ric-tus de dezgust, se apropie totuși de ușa din fața lui.

Își putea cere scuze dimineață. *Credeam că dormi, tată. Te-am auzit sforăind. Am venit beat și m-am trântit în pat.*

Eram atât de abțiguit, că oricum n-aș fi fost o companie plăcută. Ciuli urechile, auzi doar vocile înfundate și încredute ale unei emisiuni târzii de dezbateri care-i plăcea mult tatălui său. Se întoarse și se strecură în camera lui.

Somnul veni fără vreo problemă. Visă că-i este frig și se trezi o dată în cursul nopții pentru a trage cuvertura mai aproape de trup. Visă că aude un bubuit, un sunet greu și atât de puternic, încât îl trezi și înțelese că era real, era acolo. Fluxul de adrenalină crescuse, făcându-l să tremure. Când coborî din pat, inima îi palpita și zvâcnea necontrolat.

În apartament era un frig care ar fi înghețat și pietrele. Cineva bătea cu toată forța în ușa de la intrare.

Sunetul nu voia să înceteze, îl speria. Tremura, dezorientat. Încă nu se făcuse lumină. Aruncă o privire la ceas. Trecuse puțin de șase. Se împletici în hol. Bubuitul acela oribil era insistent, iar acum auzea și strigăte — distorsionate și neinteligibile.

Își adună curajul și strigă:

— Cine este?

Bubuitul nu încetă. Strigă din nou și, de data aceasta, o voce răzbătu prin larmă.

— Poliția!

Se strădui să-și limpezească mintea. Cuprins brusc de panică, se gândi la mica rezervă de droguri din sertarul său, dar asta era absurd. Nu era un lord al drogurilor, nimeni nu și-ar fi pierdut timpul cu el. Întindea mâna să deschidă ușa, cu inima continuând să i se zbată în piept, când își aminti pe dată să verifice identitatea vizitatorilor. Însă era deja prea târziu; ușa fu dată de perete și el fu doborât la pământ, când un potop de trupuri se revărsă în apartament.

Pantaloni albaștri și pantofi mari peste tot în jurul lui. Saul fu zgâlțâit de-a-n picioarele. Începu să dea cu brațele în intruși. Furia se amesteca în el cu teama. Încercă să strige,

dar ceva îl izbi în stomac și el se îndoi de mijloc. Peste tot în jurul reverberau voci fără nicio noimă.

— ...frig ca naiba...

— ...pizdă îngâmfată...

— ...sticla mă-sii, ai grijă...

— ...fiul lui sau ce? Drogat pân' la cer și-napoi, bag sama...

Și peste toate aceste voci auzea o prognoză meteo, inflexiunile vesele ale unui prezentator TV matinal. Saul se strădui să se întoarcă pentru a-i vedea pe cei care îl țineau atât de strâns.

— Ce dracu' se întâmplă? icni el.

Fără un cuvânt, atacatorii îl împinseră în camera de zi.

Camera era plină de ofițeri de poliție, dar Saul vedea drept prin ei. Văzu întâi televizorul: femeia în costum deschis la culoare îl avertiza că astăzi va fi din nou frig. Pe sofa era o farfurie cu paste încleiate și pe podea un pahar de bere pe jumătate plin. Pale de aer rece ajungeau la el și el ridică ochii spre geam și se uită afară, peste case. Perdelele fluturau teatral. Văzu cioburi împrăștiate pe jos. Aproape că nu mai rămăsese deloc sticlă în rama geamului, doar câteva cioburi pe margini.

Îngrozit, Saul se simți sleit de puteri și încercă să se târască spre geam.

Un bărbat slab, în civil, se întoarse și-l văzu.

— La secție acum, le strigă acesta agresorilor săi.

Saul fu răsucit pe călcâie. Încăperea se roti în jurul lui ca un carusel, șirurile de cărți și pozele mici ale tatălui său gonind pe lângă el. Se opinti să se întoarcă înapoi.

— Tată! strigă el. Tată!

Fu scos din apartament fără efort. Întunericul coridorului era brăzdat de jerbele de lumină care se revărsau pe uși. Saul văzu fețe de neînțeles și mâini strângând cămăși de noapte, în vreme ce el era târât spre lift. Vecini în pijamale se holbau la el. Strigă la ei din mers.

Încă nu-i putea vedea pe oamenii care îl țineau. Strigă la ei, rugându-i să-i spună ce se întâmplă, implorând, amenințând și aruncând ocări în stânga și-n dreapta.

— Unde-i tata? *Ce se întâmplă?*

— Taci din gură.

— Ce se întâmplă?

Ceva îl lovi în rinichi, nu tare, dar promițând o forță mai mare.

— Taci din gură.

Ușa liftului se închise în urma lor.

— Ce s-a întâmplat cu *tata, la naiba!*

De îndată ce văzuse geamul spart, o voce calmă se deșeptase în el. Până acum nu reușise s-o audă clar. Înăuntrul apartamentului, scrâșnetul brutal al ghetelor și înjurăturile o acoperiseră. Dar acolo unde fusese târât, în tăcerea relativă a liftului, o auzea șoptind.

Mort, spunea aceasta. *Tata e mort.*

Îi cedară genunchii. Bărbații din spatele lui îl ținură în picioare, însă era extrem de moale în brațele lor. Gemu.

— Unde e tata? se rugă el.

Afară, lumina avea culoarea norilor. Girofaruri albastre se învârteau pe capotele unui pâlc de mașini ale poliției, îmbăind cu paloarea lor clădirile anoste. Aerul glacial îi limpezi mintea. Trase cu disperare de brațele care îl țineau, străduindu-se să vadă peste gardurile vii care mărgineau Terragon Mansions. Văzu fețe uitându-se crispatе în jos pe gaura care devenise geamul tatălui său. Văzu licărul unui milion de cioburi de sticlă acoperind iarba veștejită. Văzu o ceată de polițiști în uniformă încremeniți într-o dioramă amenințătoare. Toți stăteau cu fața la el. Unul ținea un sul de bandă pe care erau imprimate cuvintele „Poliția. Nu treceți!”, o bandă pe care o întindea între stâlpii înfiți în pământ, izolând o bucată de teren. Înăuntrul zonei astfel delimitate văzu un bărbat îngenuncheat înaintea unei forme întunecate de pe peluză. Omul se holba la el ca toți

ceilalți. Corpul lui ascundea vederii dezastrul de jos. Saul fu îndemnat să meargă mai departe înainte să poată vedea mai mult.

Fu împins într-o mașină, acum amețit, abia capabil să simtă ceva. Respira foarte repede. La un moment dat îi fuseseră puse cătușe la încheieturile mâinilor. Strigă din nou la bărbații din față, dar aceștia îl ignorară.

Porniră în goană pe străzi.

Îl puseră într-o celulă, îi dădură o cană de ceai și haine mai călduroase: un cardigan gri și pantaloni de velur care duhneau a alcool. Saul stătea încotoșmănat în hainele unui străin. Așteptă mult timp.

Era întins pe pat, învelit cu o pătură subțire.

Uneori auzea vocea interioară. *S-a sinucis*, spunea aceasta. *Tata s-a sinucis*.

Uneori se contrazicea cu ea. Era o idee ridicolă, un lucru de care tatăl lui n-ar fi fost în stare niciodată. Apoi vocea îl convingea și el intra în hiperventilație, în panică. N-o mai asculta. O făcea să amuțească.

Nu voia să dea ascultare zvonurilor — nici dacă acestea veneau dinăuntrul său.

Nu-i spusese nimeni de ce se afla acolo. De câte ori se auzeau pași afară, el striga, uneori înjurând, cerând să i se spună ce se întâmplă. Uneori pașii se opreau și vizeta ușii era ridicată. „Ne cerem scuze pentru întârziere“ spunea o voce. „Venim la tine cât de repede putem“ sau „Taci dracului din gură“.

— Nu mă puteți ține aici, țipă el la un moment dat. Ce se întâmplă?

Vocea lui reverberă pe coridoare pustii.

Saul stătea în pat și se uita țintă în tavan.

Dintr-un colț se întindea o rețea fină de crăpături. Le urmări cu privirea, lăsându-se hipnotizat.